

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6CoP/44/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4611203154
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Polyaková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4611203154.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Polyákovej a sudkýň JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Dagmar Podhorcovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca, zastúpená kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, dieťa rodičov: A. Q., nar. XX.XX.XXXX, bydlisko: I. Z. Q., Z. F. XXX, G. republika a J. O., nar. XX.XX.XXXX, bydlisko: K., X. O. XXXX/XX, o návrhu matky zníženie výživného, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 30. apríla 2013 č. k. 9P/129/2011-152 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa m e n í tak, že návrh matky na zníženie výživného z a m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zmenil rozsudok Okresného súdu Topoľčany z 13.05.2005 sp. zn.10P/32/2005 tak, že znížil vyživovaciu povinnosť matky na mal. A., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 56,42 eura na sumu 30 eur mesačne s účinnosťou od 01.04.2011. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že v čase poslednej úpravy výživného otec pracoval ako robotník s priemerným mesačným zárobkom 409,44 eura, obýval 1-izbový byt. Matka v čase poslednej úpravy výživného ukončila pracovný pomer dňa 30.04.2005 dohodou, pričom u posledného zamestnávateľa dosahovala čistý mesačný zárobok 7.481 Kč. V súčasnej dobe otec naďalej pracuje ako robotník s priemerným mesačným zárobkom 535,82 eura a naďalej obýva 1-izbový byt. Matka pracovala ako robotníčka od 05.12.2011 do 13.03.2012, jej pracovný pomer bol zrušený v skúšobnej dobe. V čase podania návrhu bola evidovaná na úrade práce od 01.04.2011 a bola jej priznaná podpora v nezamestnanosti. Je rozvedená, má vyživovaciu povinnosť k mal. L., nar. XX.XX.XXXX, na ktorého bol otec zaviazaný prispievať na jeho výživu 2.000 Kč. Súd doplnil dokazovanie výsluchom rodičov, vyžiadaním správ od zamestnávateľa otca a matky a zistil, že v čase podania návrhu matka bola nezamestnaná a má ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Z uvedených dôvodov mal za to, že návrh na zníženie výživného bol opodstatnený, preto rozhodol tak, ako uviedol vo výroku rozsudku.

Rozsudok súdu prvého stupňa napadol v zákonnej lehote odvolaním otec. Žiadal, aby nebola zníženia vyživovacia povinnosť počnúc od 01.04.2011, ale až od 01.05.2013, pretože poberá náhradné výživné, a tento rozdiel by musel vrátiť, čo nie je v jeho finančných možnostiach, keďže žije z jedného platu a z výživného, z ktorého je problém zabezpečiť pre dcéru základné životné potreby. Na odvolacom pojednávaní uviedol, že žiada návrh matky na zníženie výživného zamietnuť, pretože ukončil pracovný pomer zo zdravotných dôvodov, v súčasnosti je v evidencii uchádzačov o zamestnanie a bola by mu priznaná dávka v nezamestnanosti.

K odvolaniu sa vyjadril kolízný opatrovník, ktorý uviedol, že s rozsudkom súdu prvého stupňa nesúhlasí a žiada o jeho prehodnotenie. Zároveň uviedol, že znížením výživného so spiatočnou platnosťou by

nastala situácia, kedy by bola ohrozená výživa maloletej. Otcovi je vyplácané náhradné výživné od 01.01.2012 na základe rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany z 21.05.2012, právoplatným 30.05.2012. Znížením výživného by otec musel náhradné výživné vrátiť, hoci si matka svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletej neplní. K vyjadreniu predložil aj rozhodnutie zo dňa 21.05.2012 č. A/2012-050621.

K odvolaniu sa vyjadrila matka, ktorá uviedla, že už v minulosti na svoju obhajobu uviedla, že od 01.04.2011 je bez zamestnania, keď pracovný pomer ukončila z organizačných dôvodov, preto bola nútená podať žiadosť o zníženie výživného. Nemá dostatok finančných prostriedkov na základné životné podmienky pre seba a pre syna L.. Jej finančná situácia jej nedovolí zaplatiť rozdiel za dva roky.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 212 ods. 2 písm. a/ OSP), vec prejednal na odvolacom pojednávaní (§ 214 ods. 1 písm. a/ OSP), doplnil dokazovanie oboznámením sa s rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany z 21.05.2012 č. A/2012-05602/1, správou od zamestnávateľa matky ZIMBO Czechia, s.r.o. z 27.11.2013, správou Úradu práce Českej republiky, Krajská pobočka v Příbrami z 03.12.2013, potvrdením Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany zo 07.04.2014, rozhodnutím Sociálnej poisťovne, pobočka Topoľčany zo 14.03.2014 č. 3150/2014-TO-DvN, trestným rozkazom Okresného súdu Topoľčany zo 16.01.2014 č. k. 1T/98/2013, potvrdením Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany zo 07.04.2014 o poberaní náhradného výživného za neplatené výživné za rok 2014 a dospel k záveru, že prvostupňový súd nedostatočne zistil skutkový stav, vec nesprávne posúdil po právnej stránke, preto odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 220 OSP zmenil.

Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že posledná úprava výživného bola uskutočnená rozsudkom Okresného súdu Topoľčany zo dňa 13.05.2005 č. k. 10P/32/2005-32, ktorým bola zvýšená vyživovacia povinnosť matky na mal. A. zo sumy X.XXX, - Sk na 1.700,- Sk mesačne s účinnosťou od 01.05.2005. V tom čase otec pracoval ako robotník s čistým mesačným zárobkom 12.334,83,- Sk, býval v 1-izbovom byte spolu s maloletou A.. Maloletá A. navštevovala materskú školu, od 01.09.2005 mala začať navštevovať základnú školu. Matka pracovala vo firme AHOLD so zárobkom 7.481 Kč do 30.04.2005, kedy bol pracovný pomer ukončený dohodou na návrh matky. Mala vyživovaciu povinnosť len k mal. A.. Matka maloletej podala 11.05.2011 na Okresný súd Topoľčany návrh na zníženie výživného z dôvodu, že sa zmenili jej schopnosti a možnosti platenia výživného, pretože jej pribudla vyživovacia povinnosť k mal. L., nar. XX.XX.XXXX a je evidovaná na úrade práce. Na základe takto podaného návrhu v poradí druhým rozsudkom súd prvého stupňa znížil vyživovaciu povinnosť matky na 30 eur mesačne s účinnosťou od 01.04.2011.

Odvolací súd doplnil dokazovanie zadovážením správy od zamestnávateľa matky ZIMBO Czechia, s.r.o., Praha 7, Česká republika, na základe ktorej bolo zistené, že matka pracovala v ich firme od 10.07.2012 do 31.07.2012 na dohodu o vykonaní práce a od 01.08.2012 pracovala na hlavný pracovný pomer ako zástupca vedúcej predajne. Pracovný pomer skončil 26.07.2013 dohodou, bez udania dôvodu. Jej pracovná morálka bola v poriadku, jej priemerná mzda činila 10.596 Kč netto. Z Úradu práce Českej republiky, Krajská pobočka Příbram bolo zistené, že matka je opätovne v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 27.07.2013, pričom jej vznikol nárok na podporu v nezamestnanosti, ktorá jej bola vyplácaná od 12.08.2013 za mesiac júl 2013 v čiastke 698 Kč, v období mesiacov august - november 2013 po 4.324 Kč a v mesiaci december 2013 čiastka 3.600 Kč. Zo správy od zamestnávateľa otca bolo zistené, že otec ukončil pracovný pomer 12.01.2014 na základe § 60 Zákonníka práce. Z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany zo 07.04.2014 bolo zistené, že otec je v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 01.02.2014 naďalej a z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany mu je vyplácané náhradné výživné na základe rozhodnutia z 21.05.2012 počínajúc dňom 01.01.2012. Na základe rozhodnutia Sociálnej poisťovne, pobočka Topoľčany zo 14.03.2014 bola priznaná otcovi dávka v nezamestnanosti vo výške 50 % denného vymeriavacieho základu od 01.02.2014 na obdobie 6 mesiacov. Trestným rozkazom zo 16.01.2014 sp. zn. 1T/98/2013 bola matka uznaná vinnou, že má dlh na výživnom voči mal. A. vo výške 928,58 eura, za čo jej bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov, ktorý bol podmienenečne odložený a určená jej skúšobná doba v trvaní 1 roka. Trestný rozkaz nenadobudol právoplatnosť.

Podľa § 163 ods. 1 OSP, rozsudok odsudzujúci na plnenie v budúcnosti zročných dávok alebo na plnenie v splátkach možno na návrh zmeniť, ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov.

Podľa § 163 ods. 2 OSP, rozsudky o výchove a výžive mal. detí a o priznaní obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre mal. dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možná len na návrh. Podľa § 92 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Hmotnoprávnou podmienkou v zmysle ust. § 78 Zákona o rodine potrebnou na to, aby súd mohol vo veci opakovane rozhodnúť je zmena pomerov. Musí ísť o podstatnú zmenu pomerov, ktorá s prihliadnutím na všetky okolnosti môže byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti, keď táto zmena sa závažnejším spôsobom prejaví v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia rozsudku. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne, okolnosťami na strane povinného, resp. okolnosťami na strane oprávneného alebo objektívne, vývojom životných nákladov. Na strane pomerov povinného môže byť takouto zmenou pomerov strata zamestnania, dlhodobá práceneschopnosť, vznik novej vyživovacej povinnosti, zhoršenie majetkových pomerov a pod. Až v prípade, ak má súd preukázané, že sa zmenili pomery, môže rozhodnúť o zmene výšky vyživovacej povinnosti.

Odvolací súd, keďže došlo k zmene pomerov na strane otca po rozhodnutí súdu prvého stupňa, doplnil vo veci dokazovanie, zopakoval výsledky dokazovania a dospel k záveru, že právne posúdenie súdom prvého stupňa je nesprávne. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že matka v čase poslednej úpravy výživného bola nezamestnaná, keď súd prvého stupňa rozhodoval rozsudkom zo dňa 13.05.2005 pričom matka do 30.04.2005 mala priemerný zárobok 7.481 Kč. Preto nemožno konštatovať, že v tomto smere došlo od poslednej úpravy výživného na jej strane k zmene pomerov, pretože tak, ako bola nezamestnaná v čase poslednej úpravy výživného, bola nezamestnaná i v čase, keď podávala návrh na zníženie výživného, pričom v čase, keď podávala návrh na zníženie výživného u posledného zamestnávateľa dosahovala brutto zárobok 5.000 Kč. Následne sa matka zamestnala od 05.12.2011 do 13.03.2012, kde ukončila pracovný pomer v skúšobnej dobe. Dosahovala zárobok 9.647 Kč. Naposledy matka pracovala vo firme ZIMBO Czechia, s.r.o., kde pracovný pomer ukončila 26.07.2013, pri ukončení pracovného pomeru dosahovala netto zárobok 10.596 Kč a nasledujúcim dňom je v evidencii uchádzačov o zamestnanie, pričom poberá podporu v nezamestnanosti. Jediná zmena od poslednej úpravy výživného na strane matky nastala v tom, že jej pribudla vyživovacia povinnosť k mal. L.. Pre zmenu vyživovacej povinnosti je však podstatné, aby súd zhodnotil zmenu pomerov na strane všetkých účastníkov konania. Odvolací súd preto ďalej hodnotil zmenu pomerov i na strane mal. dieťaťa, keď je nesporné, že na strane mal. A. nastala podstatná zmena pomerov, keďže v čase poslednej úpravy výživného navštevovala materskú školu, v súčasnosti je žiačkou 9. ročníka základnej školy a pripravuje sa na prijímacie pohovory na strednú školu. Je nepochybné, že uplynula veľmi dlhá doba od poslednej úpravy výživného na mal. A.. Na zabezpečenie jej všetkých odôvodnených potrieb náklady neúmerne narástli či už v súvislosti s jej vysokým vzrastom, keď je potrebné kvôli zdravotnému stavu, aby sa venovala aj športovej činnosti a to hlavne plávaniu, ako aj zo zdravotnými problémami, keď má problémy so zrakom, nosí okuliare, ktoré je potrebné pravidelne meniť v súvislosti so zhoršujúcim sa zrakom. Taktiež došlo k závažnej zmene pomerov na strane otca, ktorý v čase poslednej úpravy výživného pracoval, v súčasnosti je bez príjmu, keď ukončil pracovný pomer podľa jeho udania zo zdravotných dôvodov, pretože tak, ako pracoval u zamestnávateľa dlhú dobu, zdravotný stav mu už v takomto pracovnom vypätí ďalej nedovoľoval pracovať, preto bol nútený pracovný pomer ukončiť. V dôsledku tejto situácie bol nútený presťahovať sa z 1-izbového bytu, kde býval so svojou dcérou k matke do 3-izbového bytu, nakoľko finančná situácia mu už neumožňuje, aby sa sám so svojich prostriedkov na úhradu 1-izbového bytu podieľal. Posudzujúc všetky tieto skutočnosti vo vzájomnom kontexte, a to, že matka je nezamestnaná, vždy ukončí pracovný pomer bez nejakého závažného dôvodu. Posledný pracovný pomer, kde dosahovala zárobok vyše 10.000 Kč ukončila bez udania dôvodu. I napriek skutočnosti, že je nezamestnaná, je nutné konštatovať, že na jej strane nedošlo k takej závažnej zmene pomerov, aby mohla byť jej vyživovacia povinnosť znížená. Odvolací súd prihliadol hlavne na jej výpoveď, keď uviedla, že v mesiaci marec, po tom, čo bol s ňou skončený pracovný pomer z

organizačných dôvodov, zakúpila motorové vozidlo zn. Renault Scénic. Podľa jej tvrdenia si zadovážila finančné prostriedky na toto motorové vozidlo od svojej sestry, preto je zrejme v jej schopnostiach a možnostiach túto pohľadávku splácať a keďže výživné je prednostnou pohľadávkou pred všetkými ostatnými pohľadávkami, je jej povinnosťou si v prvom rade plniť vyživovaciu povinnosť na mal. A.. Odvolaciemu súdu neušlo pozornosť, že matka o mal. dcéru nejaví absolútne žiadny záujem, neplní si riadne vyživovaciu povinnosť, v dôsledku tejto skutočnosti bolo otcovi priznané náhradné výživné. S maloletou dcérou sa nestretáva, neprispieva jej ani na narodeniny a sviatky. Naposledy ju videla asi pred 6 rokmi.

Vzhľadom na tieto skutočnosti vychádzajúc z ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine odvolací súd konštatuje, že neboli splnené podmienky uvedené v tomto ustanovení na zníženie výživného, nakoľko k žiadnej podstatnej zmene pomerov na strane povinnej osoby, t. j. matky maloletej oproti pôvodnému určeniu výživného nedošlo.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že návrh matky na zníženie výživného zamietol.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.